

Małgorzata Rybicka

Kaleń, st. 2, gm. Szczawin Kościelny,
woj. płockie, AZP 53-53/35

Informator Archeologiczny : badania 30, 85

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tego rejonu. Wśród okazów wydzielonych znalazły się także dwie monety: dziesięciogroszówka z 1840 roku i kopiejka z 1860 roku.

Jamy kultury trzcinieckiej miały charakter gospodarczy. Dwa obiekty (1/14 i 3/4) były śladami po paleniskach, przy czym jedno, prawdopodobnie obudowane kamieniami, interpretować można jako formę pieca (?). Paleniskom towarzyszyły wyraźne skupiska obiektów, co może sugerować ich wzajemny związek funkcjonalno-chronologiczny. Rozkład obiektów wskazuje na obecność dwóch (lub trzech?) jednostek osadniczych, składających się z domostwa szalowanego (brak śladów konstrukcji), paleniska i kilku jam gospodarczych. Jedno z wyróżnionych skupisk (obiekt 1/11, bogaty w materiały ceramiczne, i obiekt 2/11 – uboższy, ale rozleglejszy) zlokalizowane zostało w okolicy wykopu XI; drugie rozdzielone było między 2 paleniska, co może świadczyć o jednoczasowej obecności dwóch jednostek osadniczych lub zmianie miejsca okupacji jednej jednostki. Należy sądzić, że mamy tu do czynienia ze śladami raczej krótkotrwałego pobytu ludności kultury trzcinieckiej. Nie stwierdzono obiektów o charakterze osadniczym jednoznacznie związanych z fazą XV–XVII-wiecznej aktywności na stanowisku.

KALEŃ, st. 2,
gm. Szczawin Kościelny,
woj. płockie,
AZP 53-53/35

- ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu)

Ratownicze badania sondażowe w związku z projektem zalesienia stanowiska, przeprowadzone w dniach od 15 do 31 sierpnia przez dr Małgorzatę Rybicką (Muzeum Regionalne w Kutnie). Finansowane przez Muzeum Regionalne w Kutnie. Pierwszy sezon badań. Otwarto wykop sondażowy o powierzchni 100 m².

Znaleziono około 1200 fragmentów ceramiki kultury trzcinieckiej. Pokażna jej część znajdowała się w warstwie ornej, co wskazuje na znaczne zniszczenie stanowiska. Odkryto 250 krzemieni i dwie jamy nieckowate. Stwierdzono również, że koncentracja materiałów wchodzi w ogród otaczający domek letniskowy.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Regionalnym w Kutnie.

Badania nie będą kontynuowane.

KAMIENSKIE, st. 1,
gm. Orzysz, woj. suwalskie,
AZP 23-76/-

- zespół grobowy kultury kundajskiej (mezolit)
- kurhan z wczesnej epoki brązu

Weryfikacyjno-ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Jerzego Marka Łapo (Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie). Finansowane przez Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie, wojewodę suwalskiego i Urząd Miasta i Gminy w Orzyszu. Pierwszy sezon badań. Kurhan był wizytowany przez archeologów w 1937 r. W sezonie 1996 założono 4 krzyżujące się wykopy zorientowane względem stron świata, o łącznej powierzchni 44 m².

Kurhan ma wymiary: 15 (północ-południe) na 13 m (wschód-zachód), wysokość względna od 0,3 (wschód) do 1,35 m (północ). Właściwy nasyp kurhanu tworzyła warstwa czarnej, próchniczej ziemi o miąższości od 0,2 do 0,7 m, z kamieniami tkwiącymi przeważnie w jej spagu. W nasypie znaleziono zabytki z różnych epok – od mezolitu po okres nowożytny. W południowej części kurhanu, w spagu nasypu, odkryto dwie niewielkie jamy (obiekty 1 i 2), nieznacznie zagłębione w gliniastą glebę pierwotną, o średnicach około 0,5 m i miąższości 0,2–0,3 m. Ich wypełniska stanowiła intensywnie czarna ziemia i kamienie. W centralnej części kurhanu, również w spagu nasypu, odkryto obiekt 3 – skupisko jednolitych technologicznie fragmentów naczyń o obustronnie przecieranych powierzchniach, które można datować na wczesną epokę brązu. Pod obiektem 3, na głębokości około 0,9 m od powierzchni kurhanu, w warstwie calcowej gliny, odsłonięto obiekt 3a – prostokątną w planie jamę o wymiarach około 0,7 x 1,9 m i miąższości do około 0,3 m, której wypełnisko stanowiła spiszczona glina, przemieszana z przepalonymi szczątkami poroża i czaszek jelenia i sarny. Bezpośrednio pod jamą z ciałopaleniem zwierzęcym znajdowała się jama grobowa (obiekt 3b), w której spoczywały kości około 15-letniego osobnika, ułożonego w pozycji wyprostowanej na wznak, wzdłuż osi południowy wschód-północny zachód, z głową zwróconą na południowy wschód. Szkielet pozbawiony był większości kości dłoni i stóp. Wewnątrz czaszki stwierdzono obecność ochry. Wyposażenie grobowe składało się z siedmiu zębów zwierzęcych (łośia, jelenia, tura i dzika), z których przynajmniej sześć miało przewiercone otworki w korzeniach, oraz fragmentu łuskanego wióra. Szkielet wydatowano na 6940±280 BP (Gd-9766). Pochówek należy łączyć z kulturą kundajską.